

Dosarul nr. 3ra-734/19

Prima instanță: Judecătoria Chișinău, sediul Central (jud. R.Pulbere)

Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (jud. I.Secieru, A.Danilov, Iu.Cimpoi)

DECIZIE

31 iulie 2019

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit
al Curții Supreme de Justiție,

în componența:

Președintele ședinței, judecătorul
judecătorii

Tamara Chișca-Doneva
Sveatoslav Moldovan
Nicolae Craiu
Mariana Pitic
Victor Burduh

examinând recursul declarat de Agenția de Intervenție și Plăți pentru
Agricultură,

în cauza de contencios administrativ, la acțiunea depusă de Gospodăria
Țărănească „Demian Elena” împotriva Agenției de Intervenție și Plăți pentru
Agricultură cu privire la contestarea actului administrativ și obligarea autorizării
și înaintării spre plată a dosarului de subvenționare,

împotriva deciziei din 12 februarie 2019 a Curții de Apel Chișinău, prin
care a fost admis apelul declarat de Gospodăria Țărănească „Demian Elena”, a
fost casată hotărârea din 10 octombrie 2018 a Judecătoriei Chișinău, sediul
Central și a fost pronunțată o hotărâre nouă, de admitere a acțiunii,

c o n s t a ț ă :

La 16 ianuarie 2018, Gospodăria Țărănească „Demian Elena” (în
continuare GT „Demian Elena”) a depus cerere de chemare în judecată în ordinea
contenciosului administrativ împotriva Agenției de Intervenție și Plăți pentru
Agricultură cu privire la contestarea actului administrativ și obligarea autorizării
și înaintării spre plată a dosarului de subvenționare.

În motivarea acțiunii reclamanta a indicat că în anul 2015 a depus la
Agenția de Intervenție și Plăți pentru Agricultură în conformitate cu prevederile
Hotărârii Guvernului nr. 352 din 10.06.2015 dosarul de subvenționare nr.
1.5/1509CS2193 în condițiile Măsurii 1.5 „Stimularea procurării animalelor de
prăsilă și menținerea fondului genetic al acestora”.

A menționat că la 2 decembrie 2015 Agenția de Intervenție și Plăți pentru
Agricultură a întocmit un act de inspecție și control nr.318/is, potrivit căruia
dosarul menționat a fost remis organelor de drept în vederea verificării legalității

tranzacției de vânzare a ovinelor ce constituie obiect al investigației, iar prin ordonanța Procuraturii Generale din 29 martie 2016 a fost refuzat în pornirea urmăririi penale și clasat procesul penal.

Cu toate acestea, în luna martie a anului 2017, pârâta Agenția de Intervenție și Plăți pentru Agricultură a dispus efectuarea unei inspecții suplimentare a dosarului de subvenționare nr. 1.5/1509CD2193 și, potrivit actului de inspecție nr.528/is/2016 din 15 martie 2017 nu au fost stabilite derogări de la criteriile de eligibilitate prevăzute de Hotărârea Guvernului nr. 352 din 10.06.2015, fiind înaintat dosarul de subvenționare spre examinare către grupul de lucru „Cu privire la asigurarea executării Hotărârii Guvernului nr. 910 din 25.07.2016”.

Conform procesului-verbal nr. 21 din 20 iulie 2017, s-a constatat că, dosarul de subvenționare depus de către GȚ „Demian Elena” corespunde criteriilor de eligibilitate prevăzute de Hotărârea Guvernului nr. 352 din 10.06.2015, dar reieșind din considerentul limitării atribuțiilor și competențelor sale conform Ordinului AIPA nr. 108 din 01.09.2016 cu privire la asigurarea executării Hotărârii Guvernului nr. 910 din 25.07.2016, nu poate dispune înaintarea spre procedura de autorizare și plată a dosarului conform prevederilor pct. 3 al Hotărârii Guvernului nr. 455 din 21.06.2017, și anume se acceptă achitarea din contul mijloacelor Fondului Național de Dezvoltare a Agriculturii și Mediului Rural aprobat pentru anul 2017 a dosarelor de subvenționare eligibile și neachitate pînă la 31.12.2016. Achitarea acestora se va efectua în conformitate cu prevederile Hotărârii Guvernului nr. 910 din 25.07.2016.

Prin răspunsul Agenției de Intervenție și Plăți pentru Agricultură nr.393/07 din 22 septembrie 2017, a fost refuzat în satisfacerea cerințelor de examinare repetată și admiterea cererii de solicitare a sprijinului financiar, indicându-se că potrivit pct.4) din Hotărârea Guvernului nr. 910 din 25.07.2016 se acceptă achitarea dosarelor de subvenționare depuse pînă la 31 octombrie 2015 autorizate și neachitate, pe când dosarul din speță nu a fost autorizat spre plată conform procedurilor stabilite de către acest regulament.

Nefiind de acord cu procesul-verbal nr.21 din 20 iulie 2017 cât și cu răspunsul nr.393/07 din 22 septembrie 2017, GȚ „Demian Elena” la 11 decembrie 2017 a înaintat Agenției de Intervenție și Plăți pentru Agricultură o cerere prealabilă prin care a solicitat anularea procesului-verbal nr. 21 și acordarea sprijinului financiar în sumă de 327950 lei, însă prin răspunsul nr.522/07, recepționat la 17 decembrie 2017, deși ultima a recunoscut integral dreptul întreprinderii de a beneficia de plata sprijinului financiar în condițiile expuse în dosarul de subvenționare nr.1.5./1509CD2193, în final i s-a refuzat acordarea sprijinului financiar, motivând că în conformitate cu prevederile pct. 191 din Regulamentul cu privire la modul de repartizare a mijloacelor fondului de subvenționare a producătorilor agricoli pentru anul 2015 nu se acceptă dosarul în cauză.

Potrivit reclamantei, nu poate servi drept temei pentru refuzul de acordare a sprijinului financiar faptul că dosarele de subvenționare depuse pînă la 31 octombrie 2015 autorizate și neautorizate se acceptă spre plată conform pct. 4 a

Hotărîrii Guvernului nr.910 din 25.07.2016, precum și faptul că speța nu cade sub incidența prevederilor pct.3 al Hotărîrii Guvernului nr.455 din 21.06.2017.

GȚ „Demian Elena” a solicitat anularea procesului-verbal nr. 21 din 20 iulie 2017 al ședinței de lucru cu privire la asigurarea executării Hotărîrii Guvernului nr. 910 din 25.07.2016 în partea ce ține de GȚ „Demian Elena” și obligarea pârâtei de a autoriza și înainta spre plată dosarul de subvenționare nr. 1.5/1509CD2193 privind acordarea sprijinului financiar în sumă totală de 327950 lei și încasarea tuturor cheltuielilor de judecată suportate în legătură cu examinarea prezentului litigiu.

Prin hotărârea din 10 octombrie 2018 a Judecătorei Chișinău, sediul Central, cererea de chemare în judecată depusă de GȚ „Demian Elena” a fost respinsă ca neîntemeiată.

Prin decizia din 12 februarie 2019 a Curții de Apel Chișinău, a fost admis apelul declarat de GȚ „Demian Elena”, a fost casată hotărârea din 10 octombrie 2018 a Judecătorei Chișinău, sediul Central și a fost pronunțată o hotărâre nouă, de admitere a acțiunii, fiind anulat procesul-verbal nr. 21 din 20 iulie 2017 al ședinței de lucru cu privire la asigurarea executării Hotărîrii Guvernului nr. 910 din 25.07.2016 în partea ce ține de GȚ „Demian Elena”. S-a obligat Agenția de Intervenție și Plăți pentru Agricultură de a autoriza și înainta spre plată dosarul de subvenționare nr. 1.5/1509CD2193 înaintat de GȚ „Demian Elena” privind acordarea sprijinului financiar în sumă totală de 327950 lei.

Invocând ilegalitatea și netemeinicia deciziei instanței de apel din 12 februarie 2019, la 19 martie 2019 Agenția de Intervenție și Plăți pentru Agricultură a contestat-o cu recurs, solicitând admiterea recursului, casarea deciziei recurate ce constituie obiectul prezentului recurs cu menținerea hotărîrii primei instanțe.

În motivarea recursului s-au indicat motivele de drept și de fapt invocate în referințele asupra cererii de chemare în judecată și a cererii de apel motivată anexate la dosar, suplimentar invocându-se că instanța de apel în mod eronat a interpretat prevederile pct. 4 al Hotărîrii Guvernului nr. 910/2016, pe când instanța de fond a adoptat o hotărâre legală și întemeiată.

Ca urmare, instanța de apel s-a eschivat de la exercitarea obligației impusă prin lege, de îndeplinire a actului de justiție, a examinat superficial circumstanțele cauzei, nu a intrat în esența litigiului și nu a apreciat toate circumstanțele și probele existente ale cauzei, pronunțând hotărâre neîntemeiată de admitere a acțiunii (vol.II,f.d.50-54).

Prin referința depusă la 12 iunie 2019 GȚ „Demian Elena” a solicitat respingerea recursului declarat de Agenția de Intervenție și Plăți.

Prin Legea nr. 116 din 19 iulie 2018 a fost adoptat Codul administrativ al Republicii Moldova.

În conformitate cu art. 257 alin. (1) Cod administrativ, prezentul cod a intrat în vigoare la 1 aprilie 2019.

Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție menționează că decizia instanței de apel ce constituie

obiectul prezentului recurs a fost pronunțată până la intrarea în vigoare a Codului administrativ. Respectiv, termenul de declarare al recursului urmează fi calculat conform dispozițiilor instituite de Codul de procedură civilă.

Curtea de Apel Chișinău a pronunțat decizia contestată la 12 februarie 2019 (vol.II,f.d.34-35). Astfel, recursul declarat la 19 martie 2019 (vol.II,f.d.50) este în termen.

Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ examinând admisibilitatea recursului declarat de Agenția de Intervenție și Plăți pentru Agricultură a considerat că acesta este admisibil, motiv pentru care a fost numit pentru examinare în complet de 5 judecători.

Conform art. 258 alin. (3) Cod administrativ, procedurile de contencios administrativ inițiate până la intrarea în vigoare a prezentului cod se vor examina în continuare, după intrarea în vigoare a prezentului cod, conform prevederilor prezentului cod. Prin derogare, admisibilitatea unei astfel de acțiuni de acțiuni în contencios administrativ se va face conform prevederilor în vigoare până la intrarea în vigoare a prezentului cod. Prevederile prezentului alineat se vor aplica corespunzător pentru procedurile de apel, de recurs și de contestare cu recurs a încheierilor judecătorești.

Din sensul normei de drept enunțate urmează că, legiuitorul a optat pentru principii aplicării imediate a noilor reglementări procedurale.

În conformitate cu art. 247 Cod administrativ, Curtea Supremă de Justiție examinează și soluționează recursul fără ședință de judecată.

Studiind materialele dosarului, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră necesar de a casa decizia instanței de apel, cu menținerea hotărârii primei instanțe.

În motivarea concluziei enunțate se rețin următoarele argumente.

Conform art. 248 alin. (1) lit. c) Cod administrativ, examinând recursul, Curtea Supremă de Justiție casează integral decizia instanței de apel și emite o nouă decizie.

În conformitate cu prevederile art. 1 alin. (1) al Legii contenciosului administrativ (în vigoare la data examinării cauzei), contenciosul administrativ ca instituție juridică are drept scop contracararea abuzurilor și exceselor de putere ale autorităților publice, apărarea drepturilor persoanei în spiritul legii, ordonarea activității autorităților publice, asigurarea ordinii de drept.

Totodată, conform dispozițiilor art. 16 alin. (1) din aceeași lege, persoana care se consideră vătămată într-un drept al său, recunoscut de lege, printr-un act administrativ și nu este mulțumită de răspunsul primit la cererea prealabilă, sau nu a primit nici un răspuns în termenul prevăzut de lege, este în drept să sesizeze instanța de contencios administrativ competentă pentru anularea, în tot sau în parte a actului respectiv și repararea pagubei cauzate.

După cum denotă actele cauzei, în luna septembrie 2015 GȚ „Demian Elena” a depus în adresa Agenției de Intervenție și Plăți pentru Agricultură cerere de solicitare a sprijinului financiar din fondul de subvenționare a producătorilor agricoli pentru anul 2015 privind stimularea investițiilor pentru procurarea

animalelor de prăsilă (Măsura 1.5 al Regulamentului privind modul de repartizare a mijloacelor fondului de subvenționare a producătorilor agricoli pentru anul 2015, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 352 din 10.06.2015), concomitent solicitându-se în conformitate cu pct. 67 al Regulamentului suma sprijinului financiar în mărime de 327950 lei. Conform cererii înaintate, obiectivul proiectului a constat în procurarea a 97 mioare de prăsilă rasa „Karakul” și menținerea fondului genetic al acestora.

În cadrul verificării pe teren a corectitudinii și legalității materialelor anexate la dosarul de subvenționare nr. 1.5/1509CS2193 s-a constatat faptul efectuării de către GȚ „Demian Elena” a investiției în sectorul zootehnic.

Conform actului de inspecție și control în teren nr. 318/is din 2 decembrie 2015 grupul de lucru a constatat următoarele: din totalul de 97 de ovine procurate, 3 ovine cu numerele crotaliilor MD1002432520, MD1002432578, MD1002432575 nu au putut fi identificate din motivul lipsei crotaliului, la care conducătorul gospodăriei a prezentat grupului de lucru Formularul de declarare eveniment nr. S/0000211412 din 25.09.2015, prin care s-au schimbat crotaliile pierdute cu MD1002399958, MD1002399959, MD1002399960, astfel neconformitatea constatată fiind înlăturată; formularele de mișcare nr. 0000130137 din 24.06.2015 nu au fost îndeplinite în modul stabilit conform Ordinului MAIA nr. 3 din 22.01.2008, adică nu era indicată destinația finală, identitatea medicului veterinar responsabil, semnătura și ștampila acestuia, fapt ce contravine prevederilor Legii privind identificarea și înregistrarea animalelor nr. 231-XV/20.07.2006; GȚ „Demian Elena” a achitat furnizorului pentru procurarea animalelor de prăsilă procurate conform bonului de plată YL381501 din 24.06.2015 suma totală de 374800,00 lei și, fiind prezentat spre verificare, originalul bonului de plată menționat a stârnit dubii privind veridicitatea acestuia, și anume GȚ „Demian Elena” în perioada lunii iunie 2015 a efectuat decontările în numerar cu depășirea limitei stabilite în sumă de 374800 lei, ceea ce în temeiul art. 10 alin.(5) din Legea nr. 854-XII/03.01.1992 a fost sancționată cu amendă în sumă de 37480 lei.

Ca urmare a constatărilor enunțate, dosarul de subvenționare nr.1.5/1509CS2193 depus de către GȚ „Demian Elena” s-a remis organelor de drept privind verificarea legalității tranzacției de vânzare a ovinelor ce constituie obiect al investiției, cu remiterea spre arhivare a dosarului de subvenționare.

La fel, s-a constatat că prin ordonanța din 29 martie 2016 a procurorului al Secției investigații financiar-economice a Procuraturii Generale, Mihai Uglea a fost refuzat în pornirea urmăririi penale în baza art. 275 pct.3) Cod de procedură penală, pe motiv că nu există faptul infracțiunii și clasat procesul penal început în baza raportului procurorului.

Drept rezultat, în luna martie 2017 conducerea pârâtei a numit o inspecție suplimentară a dosarului de subvenționare, în urma căreia la 15 martie 2017 a fost întocmit actul de inspecție nr. 528/is/2016, potrivit căruia nu au fost stabilite derogări de la criteriile de eligibilitate prevăzute de Hotărârea Guvernului nr.352 din 10.06.2015.

Totodată, prin ordinul Agenției de Intervenție și Plăți pentru Agricultură nr. 108 din 01.09.2016 „Cu privire la asigurarea executării Hotărârii Guvernului nr.910 din 25.07.2016”, a fost creat Grupul de lucru pentru examinarea petițiilor, demersurilor parvenite din cadrul subdiviziunilor structurale ale Agenției pe marginea dosarelor de subvenționare cu iregularități.

Astfel, prin demersul Secției juridice din cadrul Agenției, dosarul de subvenționare nr.1.5/1509CS2193 depus de GȚ „Demian Elena” a fost transmis spre examinare către Grupul de lucru menționat supra.

În cadrul ședinței grupului de lucru din 27 martie 2017 cu privire la asigurarea executării Hotărârii Guvernului nr.910 din 25.07.2016, fiind examinată nota informativă prin care s-a solicitat examinarea posibilității acordării subvenției din cadrul fondului de subvenționare pentru anul 2016, s-a constatat că dosarul a fost transmis la 15.03.2017, că investiția corespunde criteriile de eligibilitate prevăzute de Hotărârea Guvernului nr.352 din 10.06.2015, că fondul de subvenționare pentru anul 2016 a fost epuizat în anul 2016 și că conform pct. 175² al Hotărârii Guvernului nr.910 din 25.07.2016, dosarele de subvenționare recepționate pe parcursul anului 2016 peste limita fondului de subvenționare disponibil vor fi autorizate spre plată din fondul de subvenționare pentru anul 2017.

Drept urmare, conform procesului verbal nr. 18 al grupului de lucru din 27 martie 2017 cu privire la asigurarea executării Hotărârii Guvernului nr.910 din 25.07.2016 s-a decis că nu există temei pentru examinarea dosarului respectiv în cadrul Grupului instituit în baza ordinului 108 din 01.09.2016 și totodată, conform pct. 175² al Hotărârii Guvernului nr.910 din 25.07.2016 s-a constatat că nu este temei legal pentru acceptarea autorizării dosarului de subvenționare nr.1.5/1509CS2193.

La rândul său, Secția juridică din cadrul Agenției, s-a adresat repetat Grupului de lucru cu privire la asigurarea executării Hotărârii Guvernului nr.910 din 25.07.2016, cu o notă informativă, prin care a solicitat examinarea posibilității acordării subvenției din cadrul Fondului Național de Dezvoltare a Agriculturii și Mediului Rural pentru anul 2017, conform condițiilor Hotărârii Guvernului nr.352 din 10.06.2015.

În cadrul examinării notei informative menționate supra, Grupul de lucru a constatat că atribuțiile oferite conform ordinului Agenției de Intervenție și Plăți pentru Agricultură nr. 108 din 01.09.2016 „Cu privire la asigurarea executării Hotărârii Guvernului nr.910 din 25.07.2016” se răsfrâng numai asupra dosarelor de subvenționare depuse în condițiile Hotărârii Guvernului nr.910 din 25.07.2016. Prin urmare, Grupul de lucru nu se poate expune asupra unui dosar care a fost depus în condițiile de subvenționare prevăzute de Hotărârea Guvernului nr.352 din 10.06.2015 și care se pretinde a fi achitat conform prevederilor pct. 3 al Hotărârii Guvernului nr. 455 din 21.06.2017.

În această ordine de idei, potrivit procesului verbal nr. 21 din 20 iulie 2017 al ședinței grupului de lucru cu privire la asigurarea executării Hotărârii Guvernului nr.910 din 25.07.2016 s-a decis că dosarul de subvenționare depus de GȚ „Demian Elena” corespunde criteriilor de eligibilitate prevăzute de Hotărârea

Guvernului nr. 352 din 10.06.2015, dar reieșind din considerentul limitării atribuțiilor și competențelor sale conform Ordinul AIPA nr. 108 din 01.09.2016 „Cu privire la asigurarea executării Hotărârii Guvernului nr. 910 din 25.07.2016” nu poate dispune înaintarea spre procedura de autorizare și plată a lui conform prevederilor pct. 3 al Hotărârii Guvernului nr. 455 din 21.06.2017, fiind menținută decizia primită cu votul unanim al membrilor săi și consemnată în procesul verbal nr. 18 din 27.03.2017.

Din acest considerent, GȚ „Demian Elena” s-a adresat Agenției cu solicitarea de examinare repetată și admitere a cererii de solicitare a sprijinului financiar, însă prin răspunsul nr. 393/07 din 22 septembrie 2017 s-a refuzat înaintarea spre procedura de autorizare și plată a dosarului de subvenționare respectiv. Aceasta deoarece potrivit pct. 3 al Hotărârii Guvernului nr. 455 din 21.06.2017 se acceptă achitarea, din contul mijloacelor Fondului Național de Dezvoltare a Agriculturii și Mediului Rural aprobat pentru anul 2017, a dosarelor de subvenționare eligibile și neachitate pînă la 31 decembrie 2016 și achitarea acestora se efectuează în conformitate cu prevederile Hotărârii Guvernului nr.910 din 25 iulie 2016, iar potrivit pct. 4 Hotărârii Guvernului nr.910 se acceptă achitarea dosarelor de subvenționare depuse pînă la 31 octombrie 2015, autorizate și neachitate, însă dosarul de subvenționare al GȚ „Demian Elena” nu a fost autorizat spre plată conform procedurilor stabilite de regulament.

Nefiind de acord cu răspunsul dat, la 11 decembrie 2017 GȚ „Demian Elena” s-a adresat Agenției de Intervenție și Plăți pentru Agricultură cu cererea prealabilă, solicitând anularea procesului-verbal nr. 21 din 20 iulie 2017 și acordarea sprijinului financiar conform dosarului de subvenționare în sumă totală de 327950 lei, însă prin răspunsul Agenției nr.522/07 din 15 decembrie 2017, recepționat de către reclamantă la 17 decembrie 2017, cererea prealabilă a fost respinsă ca fiind neîntemeiată, motiv pentru care a fost depusă prezenta acțiune.

Înaintând la 16 ianuarie 2018 prezenta acțiune împotriva Agenției de Intervenție și Plăți pentru Agricultură, reclamanta GȚ „Demian Elena” a solicitat anularea procesului-verbal nr. 21 din 20 iulie 2017 al ședinței de lucru cu privire la asigurarea executării Hotărârii Guvernului nr. 910 din 25.07.2016 în partea ce ține de GȚ „Demian Elena” și obligarea pârâtei de a autoriza și înainta spre plată dosarul de subvenționare nr. 1.5/1509CD2193 privind acordarea sprijinului financiar în sumă totală de 327950 lei și încasarea tuturor cheltuielilor de judecată suportate în legătură cu examinarea prezentului litigiu.

Fiind investită cu examinarea cauzei în fond, prima instanță s-a pronunțat în favoarea netemeinicii acțiunii pe care a respins-o ca neîntemeiată.

Judecând apelul, Curtea de Apel Chișinău, prin decizia din 12 februarie 2019, a admis apelul declarat de GȚ „Demian Elena”, a casat hotărârea din 10 octombrie 2018 a Judecătoriei Chișinău, sediul Central și a pronunțat o hotărâre nouă, de admitere a acțiunii.

Pentru a decide astfel, instanța de apel a constatat că GȚ „Demian Elena” întrunește condițiile stabilite de cadrul normativ pertinent pentru a beneficia de subvențiile solicitate, iar actul contestat a fost emis contrar prevederilor Legii și procedurii stabilite, motiv pentru care acțiunea a fost admisă integral.

Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție analizând materialele dosarului în coraport cu normele juridice ce guvernează raportul juridic litigios, ajunge la concluzia că soluția dată de către instanța de apel contravine circumstanțelor cauzei, pe când concluzia primei instanțe despre necesitatea respingerii ca neîntemeiată a acțiunii este justă, ea având la bază cumulul dovezilor administrate în cadrul dezbaterilor judiciare, cărora le-a fost dată aprecierea juridică cuvenită, conform cerințelor art. 130 Cod de procedură civilă care de rând cu alte legi a completat Legea contenciosului administrativ (în vigoare la data examinării cauzei).

Cu referire la pretenția invocată de GȚ „Demian Elena” în acțiune cu privire la anularea procesului-verbal nr. 21 din 20 iulie 2017 al ședinței de lucru referitor la asigurarea executării Hotărârii Guvernului nr. 910 din 25.07.2016 în partea ce ține de GȚ „Demian Elena”, instanța de recurs reține prevederile pct.2-4 al Regulamentului privind modul de repartizare a mijloacelor fondului de subvenționare a producătorilor agricoli, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr.352 din 10 iunie 2015, administrarea mijloacelor fondului de subvenționare a producătorilor agricoli se efectuează de către Agenția de Intervenție și Plăți pentru Agricultură de pe lângă Ministerul Agriculturii și Industriei Alimentare. Acordarea subvențiilor se efectuează de către Agenția de Intervenție și Plăți pentru Agricultură în baza prevederilor prezentului Regulament și garantează transparență în administrarea fondurilor pentru susținerea producătorilor agricoli, alocate de la bugetul de stat. Mijloacele fondului se utilizează conform măsurilor de sprijin și în limitele alocațiilor aprobate prin Legea bugetului de stat pe anul respectiv, și redistribuite pe parcursul anului în funcție de prioritatea acestora.

În temeiul pct. 157 din Regulament, în cazul dosarelor de subvenționare a căror valoare depășește suma de 400 mii lei, cu excepția dosarelor depuse în cadrul măsurilor de sprijin 1.7. și 2.1., Direcția administrare și control transmite dosarele Direcției inspecției și control pe teren a Agenției, conform ordinii introducerii în baza de date a Agenției, pentru organizarea inspecțiilor suplimentare, care va asigura efectuarea inspecției în ordinea recepționării în cadrul Direcției (conform numărului de ordine), cu restituirea lor în aceeași ordine, în termenele stabilite, cu excepția dosarelor în privința cărora a fost suspendată procedura de examinare, conform secțiunii 4 capitolul IV din prezentul Regulament”.

Totodată, pct.158 din Regulamentul reglementează expres că, direcția administrare și control este în drept să solicite efectuarea inspecțiilor suplimentare în privința cererilor de solicitare a subvențiilor de pînă la 400 mii lei, în cazul în care: 1) cererile de solicitare în cadrul măsurii 1.2, a căror valoare depășește suma de 200 mii lei; 2) existența dubiilor asupra corespunderii obiectivelor și domeniilor de acțiune, aferente măsurii de sprijin, reieșind din actele prezentate la cererea de solicitare a subvenției; 3) sesizarea asupra unor eventuale încălcări comise de solicitantul de subvenții, înregistrate în modul stabilit în cadrul Agenției; 4) existența neconformităților constatate în cadrul inspecțiilor efectuate în anii precedenți.

La rândul său, pct. 159 din Regulament prevede că dosarele cu valoarea cererii de până la 400 mii lei, altele decât cele menționate la punctele 157 și 158 din prezentul Regulament, vor fi incluse într-un proces-verbal al Direcției administrare și control, pentru fiecare măsură de sprijin în parte, și transmise Direcției autorizare plăți a Agenției. Termenul de examinare, inclusiv aprobare a dosarelor în cadrul Direcției administrare și control a Agenției, nu poate depăși 15 zile lucrătoare din data recepționării acestora de către oficiul central, iar în cazul dosarelor prevăzute la punctele 157 și 158 din prezentul Regulament, termenul de examinare nu va depăși 60 zile calendaristice.

Iar conform pct. 164 din Regulament, în cazul imposibilității de a stabili circumstanțele neclare din oficiu, Direcția autorizare plăți înaintează dosarul de subvenționare, în baza unui demers, către Direcția inspecții și control pe teren pentru efectuarea inspecțiilor suplimentare în condițiile secțiunii 3 capitolul IV din prezentul Regulament.

Astfel, pct. 183 stabilește că pentru fiecare beneficiar de subvenții verificat, conform procedurii stabilite la punctele 157, 158 și 164 din prezentul Regulament, se va întocmi un act de inspecție, forma-tip a căruia este aprobată prin ordinul ministrului agriculturii și industriei alimentare, care va cuprinde mențiuni privind: 1) componența grupului de lucru pentru efectuarea inspecției și a controlului pe teren; 2) măsura accesată și descrierea succintă a proiectului, cu indicarea sumei solicitate; 3) obiectul inspecției și programul derulării acesteia; 4) corespunderea obiectivului și domeniului de acțiune; 5) respectarea criteriilor de eligibilitate, precum și a corespunderii documentelor obligatorii anexate la cererea de acordare a subvenției; 6) rezultatele verificărilor și concluzia grupului de inspecții.

Potrivit pct. 185 din Regulament, perioada de efectuare a verificărilor va fi una rezonabilă, în funcție de complexitatea cazului, însă nu va depăși 30 zile lucrătoare din momentul inițierii”, iar pct. 186 prevede că în baza unui demers motivat, înaintat de către șeful Direcției inspecții și control pe teren și aprobat de către directorul Agenției, termenul de efectuare a inspecției și controlului pe teren va putea fi prelungit cu încă 10 zile calendaristice.

Prin prisma pct. 188 din Regulament, actul de inspecții va fi întocmit în cadrul termenului prevăzut la punctele 185 și 186 din prezentul Regulament, va fi semnat de membrii grupului, aprobat de directorul adjunct al Agenției și adus la cunoștința solicitantului/beneficiarului de subvenții contra semnătură, sau, după caz, expediat la adresa electronică, sau adresa poștală indicată în cererea de solicitare a sprijinului financiar. În cazul în care solicitantul refuză să ia cunoștință de rezultatele controlului, grupul de lucru va consemna acest fapt în actul de inspecții, care va fi remis solicitantului/beneficiarului prin poștă. Actul de inspecție și control pe teren va fi atașat în baza de date electronice al Agenției, iar producătorul agricol va putea face cunoștință cu rezultatele actului, accesând pagina oficială a Agenției la rubrica - verifică starea dosarului.

Pct. 190 din Regulament prevede că dosarele constatate cu iregularități în cadrul Direcției inspecție și control pe teren a Agenției vor fi declarate neeligibile în baza actului de inspecție și control pe teren, cu informarea solicitantului de

subvenții, în termen de 5 zile lucrătoare, de la momentul aprobării actului de inspecție, și transmiterea ulterioară a dosarului spre arhivare, iar pct. 191 că refuzul Agenției de a satisface cererea de solicitare a sprijinului financiar poate fi contestat în instanța de judecată, în conformitate cu procedura stabilită în Legea contenciosului administrativ nr.793-XIV din 10.02.2000.

Totodată, pct. 192 din Regulament prevede că examinarea dosarelor de subvenționare depuse de către producătorii agricoli în termenele prevăzute de prezentul Regulament, în privința cărora Agenția recepționează o solicitare oficială de ridicare a dosarului de subvenționare, de la organele de ocrotire a normelor de drept, organele de inspectare financiară/control financiar, organele fiscale sau instanța de judecată se suspendă.

Procedura de suspendare este prevăzută la pct.193 din Regulamentul sus-indicat, potrivit căruia procedura de suspendare a examinării dosarelor de subvenționare este inițiată de către șefii subdiviziunilor Agenției, în procedura de examinare a cărora se află dosarul de subvenționare. Șefii subdiviziunilor Agenției, în procedura de examinare a cărora se află dosarul de subvenționare, vor întocmi o notă informativă către directorul Agenției, în termen de până la 3 zile lucrătoare, cu privire la inițierea procedurii de suspendare a examinării dosarului. Directorul Agenției va emite ordin de suspendare a procedurii de examinare a dosarului de subvenționare în decurs de 1 zi lucrătoare de la data sesizării. Informația despre suspendarea examinării dosarului de subvenționare va fi inclusă în Registrul de evidență a dosarelor aflate în procedura de suspendare, de care va fi responsabilă Secția juridică a Agenției. Solicitantul de subvenții va fi informat de către Agenție, în scris, despre suspendarea procedurii de examinare, în termen de 5 zile lucrătoare de la data emiterii ordinului de suspendare. Procedura de examinare a dosarelor va fi reluată de la etapa inițierii procedurii de suspendare și, ulterior, dosarul va fi autorizat în limita mijloacelor fondului de subvenționare, în cazul restituirii dosarului de subvenționare, cu anexarea actului confirmativ privind lipsa obiecțiilor, emis de către organele de ocrotire a normei de drept, organele de inspectare financiară/control financiar, organele fiscale sau instanța de judecată. În cazul în care dosarul ridicat nu a fost restituit Agenției până la 15 decembrie 2015, solicitantul de subvenții vizat va fi inclus în lista de interdicție, conform procedurii secțiunii 5 capitolul IV din prezentul Regulament.

Raportând normele legal enunțate la circumstanțele litigiului dedus judecătii, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție consideră că prima instanță corect a concluzionat despre necesitatea respingerii pretenției cu privire la anularea procesului-verbal nr. 21 din 20 iulie 2017 al ședinței de lucru referitor la asigurarea executării Hotărârii Guvernului nr. 910 din 25.07.2016 în partea ce ține de GȚ „Demian Elena”, iar instanța de apel greșit a admis această pretenție.

Or, conform pct.4 Hotărârii Guvernului nr. 910/25.07.2016 se acceptă achitarea din contul mijloacelor fondului de subvenționare a producătorilor agricoli pentru anul 2016: -dosarele de subvenționare depuse până la 31 octombrie 2014, autorizate și neachitate. Achitarea acestora se va efectua în conformitate cu

prevederile Regulamentului privind modul de repartizare a mijloacelor fondului de subvenționare a producătorilor agricoli, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr.135 din 24 februarie 2014; - dosarele de subvenționare depuse pînă la 31 octombrie 2015, autorizate și neachitate. Achitarea acestora se va efectua în conformitate cu prevederile Regulamentului privind modul de repartizare a mijloacelor fondului de subvenționare a producătorilor agricoli pentru anul 2015, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr.352 din 10 iunie 2015; - dosarele de subvenționare depuse pînă la 31 octombrie 2015 și neautorizate, ca urmare a epuizării mijloacelor Fondului de subvenționare a producătorilor agricoli pentru anul 2015. Autorizarea și achitarea acestora se va efectua în conformitate cu prevederile Regulamentului privind modul de repartizare a mijloacelor fondului de subvenționare a producătorilor agricoli pentru anul 2015, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr.352 din 10 iunie 2015; - dosarele de solicitare a sprijinului financiar depuse, conform prevederilor Regulamentului privind modul de acordare a sprijinului financiar producătorilor de fructe, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr.735 din 10 septembrie 2014, neachitate ca urmare a epuizării mijloacelor financiare alocate conform prevederilor Legii nr.183 din 28 septembrie 2014 pentru modificarea și completarea Legii bugetului de stat pe anul 2014 nr.339 din 23 decembrie 2013. Achitarea acestora se va efectua în conformitate cu prevederile Hotărârii Guvernului nr.735 din 10 septembrie 2014.

Iar conform pct. 175² al Hotărârii Guvernului nr.910 din 25.07.2016, dosarele de subvenționare recepționate peste limita fondului de subvenționare disponibil vor fi autorizate spre plată din fondul de subvenționare pentru anul 2017.

În această ordine de idei, este întemeiată concluzia grupului de lucru din 27 martie 2017 expusă în procesul verbal nr. 18 privind lipsa temeiurilor de acceptare a autorizării dosarului de subvenționare nr.1.5/1509CS2193. Aceasta deoarece conform pct. 4 al Regulamentului sus-indicat, din contul mijloacelor fondului de subvenționare a producătorilor agricoli pentru anul 2016 se achită dosarele de subvenționare depuse pînă la 31 octombrie 2015, autorizate și neachitate, condiție însă ce nu se atestă la caz, or, corespunderea dosarului de subvenționare nr.1.5/1509CS2193 criteriilor de eligibilitate a fost constatată la 15 martie 2017.

Respectiv, după cum corect a fost constatat și de către instanța de fond, este întemeiată concluzia Grupul de lucru expusă în procesul verbal nr. 21 din 20 iulie 2017 referitor la faptul că Grupul de lucru nu se poate expune asupra unui dosar care a fost depus în condițiile de subvenționare prevăzute de Hotărârea Guvernului nr.352 din 10.06.2015, însă care se pretinde a fi achitat conform prevederilor pct. 3 al Hotărârii Guvernului nr. 455 din 21.06.2017. Aceasta concluzie derivă din limita atribuțiilor și competențelor Grupului conform Ordinul AIPA nr. 108 din 01.09.2016 „Cu privire la asigurarea executării Hotărârii Guvernului nr. 910 din 25.07.2016”.

Într-adevăr, dosarul de subvenționare depus de către GȚ „Demian Elena” corespunde criteriilor de eligibilitate prevăzute de Hotărârea Guvernului nr. 352 din 10.06.2015, dar reieșind din considerentul limitării atribuțiilor și

competențelor sale conform Ordinului AIPA nr. 108 din 01.09.2016 cu privire la asigurarea executării Hotărîrii Guvernului nr. 910 din 25.07.2016, Grupul de lucru nu poate dispune înaintarea spre procedura de autorizare și plată a dosarului conform prevederilor pct. 3 al Hotărîrii Guvernului nr. 455 din 21.06.2017.

În susținerea opiniei enunțate, Colegiul reține prevederile pct. 3 al Hotărîrii Guvernului nr. 455 din 21.06.2017, conform căruia se acceptă achitarea, din contul mijloacelor Fondului Național de Dezvoltare a Agriculturii și Mediului Rural aprobat pentru anul 2017, a dosarelor de subvenționare eligibile și neachitate pînă la 31 decembrie 2016. Achitarea acestora se va efectua în conformitate cu prevederile Hotărîrii Guvernului nr.910 din 25 iulie 2016 „Cu privire la modul de repartizare a mijloacelor fondului de subvenționare a producătorilor agricoli pentru anul 2016” (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2016, nr.247-255, art.996), cu modificările și completările ulterioare”.

Sub acest aspect, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție concluzionează ca fiind întemeiată concluzia instanței de fond referitoare la netemeinicia cererii de chemare în judecată în partea anulării procesului-verbal nr.21 din 20 iulie 2017.

Având în vedere că cerința cu privire la contestarea actului administrativ a fost respinsă ca neîntemeiată, prima instanță corect a concluzionat că cerința subsecventă invocată de GȚ „Demian Elena” în acțiune cu privire la obligarea pârâtei de a autoriza și înainta spre plată dosarul de subvenționare nr. 1.5/1509CD2193 privind acordarea sprijinului financiar în sumă totală de 327950 lei urmărește soarta primei pretenții care a fost respinsă. Or, aceste cerințe sunt legate între ele și se deduc una din alta, astfel încât soluția dată pe una din pretenții influențează soluția care urmează a fi dată pe cealaltă pretenție.

În acest sens, Colegiul reține ca întemeiată poziția primei instanțe, care a elucidat pe deplin circumstanțele legale, iar instanța de apel greșit a admis acțiunea ca întemeiată.

Din considerentele menționate și având în vedere faptul că hotărârea primei instanțe este legală și întemeiată, iar decizia instanței de apel a fost emisă cu aprecierea eronată a probelor, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a casa decizia din 12 februarie 2019 a Curții de Apel Chișinău și de a menține hotărârea din 10 octombrie 2018 a Judecătoriei Chișinău, sediul Central.

În conformitate cu 258 alin (3), 248 alin. (1) lit. c) Cod administrativ, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d e c i d e:

Se casează integral decizia din 12 februarie 2019 a Curții de Apel Chișinău și se menține hotărârea din 10 octombrie 2018 a Judecătoriei Chișinău, sediul Central, în cauza de contencios administrativ, la acțiunea depusă de Gospodăria Țărănească „Demian Elena” împotriva Agenției de Intervenție și Plăți pentru

Agricultură cu privire la contestarea actului administrativ și obligarea autorizării și înaintării spre plată a dosarului de subvenționare.

Decizia este irevocabilă.

Președintele ședinței,
judecătorul

Tamara Chișca-Doneva

judecătorii

Sveatoslav Moldovan

Nicolae Craiu

Mariana Pitic

Victor Burduh